

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Цивільне та сімейне право»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Курс: III

Спеціальність: 081 Право

Освітньо-професійна програма: Право

Форма проведення: письмова. Екзамен у формі розгорнутої відповіді на теоретичні завдання та вирішення практичної ситуації

Тривалість проведення: 2 год

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

1. Завдання на визначення понять (4 терміни).

Визначення кожного терміну оцінюється у 5 балів. Визначення повинно розкривати у повному обсязі усі юридичні і політико-правові ознаки терміну. Максимальна кількість балів за завдання – 20 балів.

2. Теоретичне завдання відкритого типу – 10 балів.

3. Практичне завдання (вирішення практичної ситуації) – 10 балів.

Критерії оцінювання теоретичного завдання відкритого типу

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
9-10 балів	Завдання виконано в повному обсязі, студент має системні, дієві знання, володіє понятійним апаратом, відповідь на запитання вичерпна й аргументована, не має помилок
7-8 балів	Робота виконана в повному обсязі, але має деякі неточності і незначні помилки; достатньо високий рівень загальної обізнаності з предмету
5-6 балів	Поверхневе знання змісту тем з дисципліни, труднощі при використанні понятійного апарату, відсутність міцних логічних зв'язків і послідовності у розумінні навчального предмету
4 бали	Студент знайомий з матеріалом, але не виділяє основних положень, допускає суттєві помилки, які викривлюють зміст, не вміє користуватися термінологією і поєднувати теоретичні засади з практичним їх втіленням
0-3 бали	Не виявляє розуміння матеріалу, має розрізненні знання, допускає грубі помилки, обсяг виконаного завдання менше 20 %

Критерії оцінювання практичної ситуації

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
9-10 балів	Студент має системні, дієві знання, володіє понятійним апаратом, вичерпно й аргументовано вирішив практичну ситуацію
7-8 балів	Робота виконана в повному обсязі, але має деякі неточності
4-6 балів	Поверхнєве вирішення практичної ситуації, труднощі при використанні понятійного апарату, відсутність міцних логічних зв'язків і послідовності у відповіді
2-3 бали	Студент знайомий з матеріалом, але не виділяє основних положень, допускає суттєві помилки, які викривлюють зміст, не вміє користуватися термінологією і поєднувати теоретичні засади з практичним їх втіленням
1 бал	Виявляє розуміння матеріалу, але має розрізненні знання, допускає грубі помилки, обсяг виконаного завдання менше 20 %

Перелік тем для семестрового контролю:

1. Поняття цивільного права як галузі права.
2. Система цивільного законодавства. Співвідношення загального і спеціального цивільного законодавства.
3. Поняття цивільних правовідносин. Елементи та структурні особливості цивільних правовідносин.
4. Зміст цивільних правовідносин. Поняття, зміст та види суб'єктивних цивільних прав. Поняття, зміст та види суб'єктивних обов'язків.
5. Особистість (людина) та цивільна правосуб'єктність. Фізична особа (громадянин) як індивідуальний суб'єкт цивільного права.
6. Правоздатність фізичних осіб. Виникнення та припинення правоздатності.
7. Дієздатність фізичних осіб. Повна дієздатність. Обсяг дієздатності малолітніх віком до 14 років. Обсяг дієздатності неповнолітніх віком від 14 до 18 років.
8. Фізична особа-підприємець. Принципи та умови здійснення підприємницької діяльності фізичною особою.
9. Цивільно-правова відповідальність фізичної особи-підприємця.
10. Поняття та ознаки юридичної особи. Розвиток вчення про юридичні особи в науці цивільного права.
11. Поняття і види об'єктів цивільних правовідносин. Оборотоzдатність об'єктів цивільних правовідносин. Речі як об'єкти цивільних правовідносин.
12. Поняття речей та їх ознаки. Класифікація речей та її правове значення. Поняття майна.
13. Умови дійсності правочинів. Сторони у правочині. Зміст правочину.
14. Поняття та види недійсних правочинів.
15. Поняття представництва. Сфера застосування представництва. Види представництва.
16. Поняття строків в цивільному праві. Види строків.

- 17.Строки здійснення цивільних прав і виконання цивільних обов'язків. Порядок обчислення строків.
- 18.Поняття і значення строку позовної давності. Застосування позовної давності. Види строків позовної давності.
- 19.Поняття здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків.
- 20.Межі здійснення цивільних прав. Виконання цивільних обов'язків.
- 21.Власність і право власності: співвідношення. Власність як економічна категорія.
- 22.Передумови становлення та розвитку відносин власності на теренах України. Зміст права власності.
- 23.Поняття права власності як правового інституту (право власності в об'єктивному значенні).
- 24.Роль та місце правового інституту власності в системі цивільного права.
- 25.Поняття права власності як суб'єктивного права. Зміст та межі здійснення суб'єктивного права власності.
- 26.Співвідношення суб'єктивного права власності і цивільного правовідношення.
- 27.Форми і види права власності за законодавством України. Право власності Українського народу.
- 28.Підстави набуття права власності: первісні та похідні, загальні та спеціальні.
- 29.Поняття і види права спільної власності. Право спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності та його здійснення.
- 30.Загальні положення про речові права. Види речових прав. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном.
- 31.Поняття та види сервітутів. Земельні сервітути. Особисті сервітути. Припинення сервітутів.
- 32.Право користування чужою землею для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право користування чужою землею для забудови (суперфіцій).
- 33.Принцип рівності умов захисту права власності та інших речових прав. Цивільно-правові способи захисту права власності.
- 34.Витребування майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов).
- 35.Захист прав власника від порушень, не поєднаних з позбавленням володіння (негаторний позов). Захист прав володільця, який не є власником.
- 36.Позов про виключення майна з опису (звільнення майна з-під арешту). Позов про визнання права власності.
- 37.Захист права власності на земельну ділянку. Захист інтересів власника у разі аварій та інших обставин надзвичайного характеру.
- 38.Поняття авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права.
- 39.Поняття патентного права. Винахід, корисна модель, промисловий зразок як об'єкти патентного права. Суб'єкти патентного права.
- 40.Поняття та види спадкування. Склад спадщини.

- 41.Поняття заповіту та право на заповіт. Види заповіту: заповіт з умовою, заповіт подружжя, секретний заповіт. Форма заповіту. Права заповідача.
- 42.Недійсність заповіту. Спадкування частини спадщини, що не охоплена заповітом. Виконання заповіту.
- 43.Поняття, предмет та форма спадкового договору. Сторони в договорі, їх права і обов'язки. Забезпечення виконання та розірвання спадкового договору.
- 44.Поняття сімейного права як галузі права, його предмет.
- 45.Характеристика особливостей сімейно-правових взаємовідносин. Учасники сімейних відносин.
- 46.Поняття та ознаки шлюбу, фактичні шлюбні відносини.
- 47.Умови укладання шлюбу.
- 48.Державна реєстрація шлюбу, правове значення державної реєстрації шлюбу.
- 49.Немайнові права подружжя.
- 50.Підстави та правові наслідки припинення шлюбу.
- 51.Загальні підстави виникнення прав та обов'язків матері, батька і дитини.
- 52.Визначення походження дитини від матері та батька, які перебувають у шлюбі між собою.
- 53.Визначення батьківства за рішенням суду, встановлення факту батьківства, визнання материнства, запис подружжя батьками дитини, спір про материнство.
- 54.Роздільність майна батьків та дітей, право спільної сумісної власності батьків та дітей.
- 55.Аліментні правовідносини батьків та дітей. Обов'язок батьків утримувати дитину.
- 56.Підстави виникнення обов'язку утримувати повнолітніх дочку, сина, розмір аліментів на повнолітніх дочку, сина, розмір аліментів на повнолітніх дочку, сина.
- 57.Договір про патронат, згода дитини на проживання у сім'ї патронатного вихователя, плата за виховання дитини, обов'язки патронатного вихователя, припинення договору про патронат.

Розглянуто і затверджено на засіданні
циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства
Протокол від 03 грудня 2025 року № 12

Голова циклової комісії

Юлія РЯБОКОНЬ

Екзаменатор

Леонід ГРИЩЕНКО